

PERSINTRODUCTIE WILSON BENESCH A.C.T. C60 LUIDSPREKERS

Dynamische civilisatie

In het najaar van 2007 werd ik in staat gesteld om tijdens de persintroductie uitgebreid kennis te maken met de fraaie Wilson Benesch Trinity monitorluidsprekers, die aangevuld met de Torus subwoofer dit Engelse hightech merk een duidelijke stap vooruit brachten. Het kon dan ook niet uitblijven of deze uit de kluiten gewassen monitor zou vroeg of laat versterking krijgen van een vloerstaand model met gebruikmaking van dezelfde technieken. Nu twee jaar later is het dan uiteindelijk zover en wordt de gloednieuwe A.C.T. C60 in Nederland geïntroduceerd.

Het in het Engelse Sheffield gesitueerde Wilson Benesch is de bakermat van uit koolstof vervaardigde audioproducten, waarvan hun beroemde platenspeler met toonarm en de vele luidsprekerontwerpen, wel de bekendste voorbeelden zijn. Hier geen *trail en error* ontwerpmethodieken, maar gedegen wetenschappelijk onderzoek waardoor de hoge kwaliteit van de eindproducten geen toevalstreffers zijn. Het materiaal koolstof is niet voor niets uitgekozen want het weet een zeer grote mate aan stijfheid, vormvrijheid en demping in één materiaal te verenigen. Toch is er enkele jaren geleden ook een wat minder kostbare en uit MDF panelen vervaardigde Square luidsprekerserie ontstaan, die de hoge kwaliteiten van dit merk ook voor de kleinere beurs bereikbaar maakte. Door de nodige slimme vondsten is men er uiteindelijk toch in geslaagd om de gehate kastkleuring zo veel mogelijk te minimaliseren. Wilson Benesch is niet echt een goedkoop merk met prijzen die beginnen bij € 1.990,- voor de goedkoopste monitor, de Square 1, terwijl het topmodel Chimera liefst € 23.600,- moet opbrengen. Deze prijzen zijn overigens wel per paar. Mede omdat ik veel modellen van Wilson Benesch gehoormatig goed ken, kan ik objectief zeggen dat het hier om uiterst geciviliseerde producten gaat die meer ontworpen zijn voor de fijnproever dan voor de *headbanger*. Je kunt er alle soorten muziek zowel fluisterzacht als heel luid mee afspelen, maar altijd blijft dat chique, wat voorname maar zeker ook neutrale karakter op een bepaalde manier om het geluid heen hangen en daar houd je van of niet. Toch zou het kunnen zijn dat met de introductie van deze A.C.T. C60 luidsprekers, Wilson Benesch een veel grotere doelgroep zou kunnen gaan aanspreken. Want deze weergevers bezitten een aantal aanvullende eigenschappen die zeer interessant zijn. Enerzijds bezitten ze nog steeds de geciviliseerd uitgewogen, homogene en van kastkleuring bevrijde weergave, maar anderzijds zit er nu een onverholven kracht, diepgang en muzikale spanning in het systeem, die nog meer dan voorheen, regelmatig de rillingen over de rug doet lopen!

A.C.T. C60

Met de A.C.T. C60 (109 cm hoog, 23 cm breed en 37 cm diep) vervolgt Wilson Benesch de weg die het met de Trinity in 2007 is ingeslagen en samen vormen ze de nieuwe 'Wide Bandwith' serie. Wie de C60 voor de eerste keer ziet en met de bestaande A.C.T. vergelijkt, zal met het front erop visueel geen of nauwelijks verschil kunnen ontwaren. Toch is deze C60 absoluut geen 'gepimpte' A.C.T. want deze 'super' ver-

WILSON BENESCH A.C.T. C60 BIJ AUDIO EXCELLENCE

sie blijkt uiteindelijk vergaand anders te zijn: nagenoeg geen enkel onderdeel is hetzelfde! Wilson Benesch staat al sinds jaar en dag bekend om zijn behuizingen van koolstof en in de C60 is dit tot nog grotere hoogten geëvolueerd. Zo bestaat de koolstofvezel nu uit zogenaamde nanobuisjes, een zeer fijne koolstofstructuur met een aantal bijzondere eigenschappen waaronder extreme treksterkte. Ter illustratie: een uit nanobuisjes gemaakte draad met een diameter van 1 mm² kan een last van liefst 6300(!) kilo dragen zonder te breken. De uit de *nanotubes* vervaardigde kast is daarmee zodanig stijf dat de kast grote belastingen opneemt bij zeer geringe vervorming. Het zijn juist deze fysisch onvermijdbare vervormingen - of beweging van de kast zo je wilt - die de oorzaak zijn van ongewenste kleuring van het geproduceerde geluid. Door de gekozen kastconstructie wordt dit effect tot een minimum beperkt. Een andere wijziging is dat het bovendeel, ook wel hoed genoemd, nu ook uit koolstofvezel is vervaardigd en dat was voorheen MDF. De meest zichtbare verschillen kom ik echter tegen aan de voorzijde waar boven de tweeter een met goud opgedampte keramische *dome* is gemonteerd die het hoog-

frequente deel van het spectrum fors uitbreidt. Naast deze *dome* zijn ook de twee 17 cm eenheden (bas en basmiddelen) flink onder handen genomen en bezitten nu een 2½ keer zo krachtige magneet uit neodymium. Om al deze krachten de baas te kunnen, zijn alle eenheden onwrikbaar op een metalen *baffle* gemonteerd. Naast het voorkomen van lostrillende eenheden wordt hiermee ook voor een betere energiehuishouding gezorgd, terwijl door de naadloze montage zonder zichtbare schroeven of chassisranden, een beduidend beter afstraalgedrag is bereikt.

Luisteren 1 - Audio Excellence

Naast het Nederlandse importeurschap van Wilson Benesch, is Audio Excellence uit Zevenbergen vooral een serieuze audiowinkel met mooie spullen en meer dan voldoende kennis en kunde om een hoogwaardige high-end set verantwoord aan het klinken te krijgen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat hier de aftrap plaatsvindt voor de eerste A.C.T C60 presentatie. Om alles optimaal tot zijn recht te laten komen is er als extra verrassing nog een andere indrukwekkende primeur in de vorm van de eveneens gloednieuwe Audio Research Reference 5 voorversterker aanwezig. Samen met de Reference 110 eindversterker, CD 5 cd-speler en Linn Klimax DS netwerkspeeler, word ik naast het beluisteren van de A.C.T. C60, in staat gesteld om deze nieuwigheid te vergelijken met de vorige referentie, de befaamde Reference 3 voorversterker. Bekabeling in deze set is de toplijn, WEL Signature van het Amerikaanse merk AudioQuest. We starten met de nieuwe Ref 5 in het systeem en luisteren zo een poos naar het opgestelde systeem als totaal. Vrijwel meteen herken ik de zo kenmerkende ongekleurde homogene klankstructuur die ieder Wilson Benesch ontwerp zo kenmerkt. Wat ook meteen duidelijk wordt, is dat het hier om een echt full-range luidsprekersysteem gaat met een groot frequentiebereik. Kees Jan Lankhaar van Audio Excellence gaat van start met klein klassiek werk waarbij opvalt hoe geloofwaardig en vooral gemakkelijk de onderlinge timbres van de instrumenten en zaalakoestiek worden weergegeven. Het is heel soepel en vloeiend en lijkt daarmee veel meer op echte muziek dan op reproductie. Met het gaandeweg groter en krachtiger worden van de gedraaide muziek verandert er eigenlijk niets in de weergave. Geen toename in stress of onrust of vervlakking van dynamieksprongen. Wel valt er iets anders in steeds sterkere mate op. En dat is de sterk vergrote breedbandigheid en toename aan slagkracht ten opzichte van zijn minder gekietelde broer, de 'normale' A.C.T. Voor mij staat een luidsprekersysteem wat in een wat ruimere woonkamer zeker niet al te groot zal lijken. De weergave die ik echter hoor, is beduidend krachtiger en op een natuurlijke wijze, vooral veel grootser dan van de afmetingen verwacht mag worden. En dat is iets wat nieuw is bij Wilson Benesch. Wanneer we vervolgens na een uur uiteindelijk eindigen bij het echt grote werk, vol met drijvende baslijnen en dynamische uitpattingen, ben ik echt serieus verbaasd of beter gezegd verwonderd. Want wat ik hier hoor is een knap samenspel van de traditionele Wilson Benesch waarden zoals natuurlijkheid met zo min moge-

AUDIO RESEARCH REFERENCE SET-UP EN LINN KLIMAX DS BIJ AUDIO EXCELLENCE

lijk (kast)kleuring, met als nieuwe tegenhangers de moeiteloze verwerking van dynamische contrasten, een nadrukkelijker weergeven van (slag)kracht en vooral een flinke toename aan breedbandigheid. Door deze eigenschappen is de A.C.T. C60 veel meer een allemansvriend geworden dan voorheen zonder op andere punten in te leveren. Tijdens het luisteren is mij al opgevallen hoe zeer de Audio Research elektronica zich weg weet te cijferen in dit geheel. Normaliter heeft ieder merk en component toch een eigen klanksignatuur en ook een topmerk als ARC ontkomt daar niet aan. Tot nu toe vond ik hun producten altijd zeer muzikaal en ontspannen klinken en qua timing naar het relaxte toe. Bij deze opstelling was daar echter niets meer van te bespeuren en was de timing gehoormatig helemaal correct. Bij de directe vergelijking met de voorversterkers blijkt maar weer eens dat de voorversterker één van de meest

WILSON BENESCH A.C.T. C60 BIJ ART'S AUDIO

AFSTANDSBEDIENING LINN KLIMAX NETWERKSPELER BIJ ART'S AUDIO

WILSON BENESCH A.C.T. C60 BIJ ART'S AUDIO

klankmatig invloedrijke onderdelen binnen een audioset is. Want met het wisselen van de Audio Research Ref 5 naar zijn al die tijd in warme toestand meelopen de voorganger Ref 3, vallen precies die aspecten op. De Ref 3 speelt ietwat trager zo u wilt, is duidelijk wat minder neutraal, lees warmer en ook iets minder schoon. De Ref 5 is hoger oplossend, sneller en vooral neutraler. Ook heeft hij daarbij een grotere ruimtelijke afbeelding en lijkt het zelfs of de muzikanten met nog meer plezier spelen. Een grote pluim voor de A.C.T. C60 is dat hij dus in staat blijkt te zijn deze relatief subtiele verschillen haarfijn te laten horen. Want laten we eerlijk zijn, zonder de introductie van de nieuwe Ref 5, had de 'oude' Ref 3 natuurlijk ook nog uitstekend voldaan. Het blijft ook nu nog steeds een buitengewoon mooie en tonaal rijk klinkende voorversterker.

Luisteren 2 - art's audio

Voor de officiële persintroductie van de A.C.T. C60 is gekozen voor art's audio in Naaldwijk. Voornaamste reden hiervoor is vooral de grotere oppervlakte van deze erg mooi aangeklede winkel en de aanzienlijk grotere luisterruimte. Op zich wel nuttig wanneer je een grote delegatie uitnodigt. Net als bij Audio Excellence ben ik door verschillende luistersessies uit het verleden, meer dan goed met de akoestische omstandigheden van deze winkel bekend. Vooral interessant en nuttig zijn de verschillen en hopelijk ook de overeenkomsten die zullen ontstaan door de andere akoestiek en gebruikte randapparatuur. In plaats van Audio Research heeft art's audio besloten voor een complete Linn Klimax

set, terwijl als netwerkspeler hier wederom de Linn Klimax DS wordt gebruikt. Ook hier dezelfde bekabeling uit de toplijn van AudioQuest (WEL Signature en Wild Blue Yonder interlinks en Meteor luidsprekerkabel) wat samen met de netwerkspeler én natuurlijk de luidsprekers, toch de nodige parameters gelijk weet te trekken. Buiten mijzelf zijn van de vaderlandse pers verder Theo Wubolts van HVT en Hans Beekhuizen van Vi-fi aanwezig. Ook bij art's audio weer een mooie opbouw van het muziekprogramma en goed gekozen volumenniveaus waardoor de kwaliteiten van deze spullen goed tot hun recht kunnen komen. Een zeer positief aspect vind ik dat ondanks de sterk verschillende luisterruimtes en randapparatuur, toch meteen weer veel overeenkomsten in de weergave te horen zijn. De A.C.T. C60 is dus goed integreerbaar in verschillende akoestische omgevingen waarbij de herkenbaarheid goed overeind blijft. Prima! Ook meteen duidelijk is de afwijkende klanksignatuur van de Linn Klimax spullen ten opzicht van de Audio Research Reference serie. Linn homogeen, schoon en uitgewogen zoals altijd maar ook wat liever en ietwat minder expressief. In deze grotere en vooral langere luisterruimte zijn de A.C.T. C60's nog meer in staat hun vleugels uit te slaan en wordt er een werkelijk prachtig gelaagde en correct aandoende lagetenweergave gepresenteerd. Heel mooi van toonsoort en vooral zonder vervlaking bij kleine of grote dynamiesprongen. Over het hoog, midden of de ruimtelijke presentatie heb ik het al die tijd nog niet gehad. Reden hiervoor is dat het tijdens beide sessies, geen moment

de aandacht heeft opgeëist. Het maakt allemaal deel uit van het grote geheel en dat is zoals het feitelijk hoort te zijn.

Conclusie

Wilson Benesch ontwerper Craig Milnes benadert zijn ontwerpen vooral wetenschappelijk en wil zoveel mogelijk een verklaring hebben waarom iets op een bepaalde manier klinkt en functioneert. Daarbij wil hij zoveel mogelijk ongewenste klankverkleuring en trillingen voorkomen en deze A.C.T. C60 is indrukwekkend voorbeeld hoe ontzettend ver hij inmiddels daarmee al gekomen is. Het is binnen aanvaardbare huiskamervriendelijke afmetingen, absoluut een echte wolf in schaapskleren. De beschaving en civilisatie dat ieder Wilson Benesch product zo kenmerkt, zijn voor een eerste keer verenigd met een prachtige onderhuids meelopen de kracht, nog minder kleuring, nog grotere transparantie en openheid en een inderdaad duidelijk vergrote breedbandigheid. Hiermee is deze A.C.T. C60 in één keer toegetreten bij de beste en vooral meest natuurlijk klinkende luidsprekers die er in deze prijsklasse momenteel verkrijgbaar zijn.

Tekst Werner Ero

PRIJZEN
WILSON BENESCH A.C.T C60 P/PAAR € 19.500,-

AUDIO EXCELLENCE, TEL: +31 (0)168-335180
E-MAIL: INFO@AUDIOEXCELLENCE.NL
WWW.AUDIOEXCELLENCE.NL

ART'S AUDIO, TEL: +31 (0)174-610090
E-MAIL: INFO@ARTS-AUDIO.NL
WWW.ARTS-AUDIO.NL

»END